

ถาม : อยากทราบว่าการลงทุนในพม่ามีความเสี่ยงอะไรที่ต้องระมัดระวังบ้าง?

ตอบ : ปัจจุบันนักลงทุนทั่วโลกกำลังจับตามองพม่าในฐานะแหล่งลงทุนแห่งใหม่ที่มีศักยภาพสูง หลังจากการปฏิรูปประเทศของพม่า มีพัฒนาการขึ้นเป็นลำดับ สะท้อนได้จากการที่นานาประเทศทยอยยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรต่อพม่า รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ แก่พม่าอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การปฏิรูปประเทศของพม่ายังเป็นฟันเฟืองหนึ่งที่ทำให้การรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community : AEC) มีความคืบหน้าและพร้อมที่จะเปิดเสรีอย่างเต็มรูปแบบในปี 2558 เมื่อผนวกกับการที่พม่ามีความใกล้ชิดกับไทยทั้งด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่แน่นแฟ้นมายาวนาน รวมทั้งการมีพรมแดนติดต่อกันเป็นระยะทางถึง 2,401 กิโลเมตร ก็ยิ่งทำให้นักลงทุนไทยมีความได้เปรียบด้านการแข่งขันในการเข้าไปลงทุนในพม่า อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการลงทุนในพม่ายังมีโอกาสที่เปิดกว้างอยู่มาก แต่ยังมีปัจจัยเสี่ยงหลายประการที่นักลงทุนไทยไม่ควรมองข้าม ดังนี้

- การปฏิรูปประเทศของพม่ายังมีความไม่แน่นอน The Economist Intelligence Unit (EIU) คาดว่าการปฏิรูปประเทศของพม่าจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่องแต่ยังเผชิญข้อจำกัด เนื่องจากพรรค Union Solidarity and Development Party (USDP) ซึ่งเป็นพรรคตัวแทนของรัฐบาลทหารพม่า ยังมีบทบาทสำคัญทางการเมืองของประเทศ อีกทั้งการปฏิรูปประเทศยังมุ่งเน้นไปที่การสร้างความสัมพันธ์กับนานาประเทศเพื่อคานอิทธิพลของจีนมากกว่าการปฏิรูปประเทศให้เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง นอกจากนี้ EIU ยังประเมินว่ามีความเป็นไปได้ที่การปฏิรูปประเทศของพม่าจะถอยหลังกลับไปยังจุดเริ่มต้นได้ หากมีการลุกฮือของประชาชนเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย จนกลายเป็นแรงผลักดันให้กองทัพพม่าเข้ามาคุมอำนาจอีกครั้ง

- ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐานในพม่ายังไม่เพียงพอรองรับการลงทุน โดยเฉพาะปัญหาขาดแคลนกระแสไฟฟ้า ทั้งนี้ ธนาคารโลก (World Bank) และธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank : ADB) รายงานอัตราการเข้าถึงกระแสไฟฟ้าของพม่ามีสัดส่วนเพียง 25% ของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยการใช้กระแสไฟฟ้าของพม่าเฉลี่ยอยู่ที่ 104 กิโลวัตต์ต่อคนต่อชั่วโมง ใกล้เคียงกับเนปาลและคองโก ซึ่งถือเป็นระดับต่ำที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ขณะที่ความต้องการใช้กระแสไฟฟ้าในพม่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ส่งผลให้รัฐบาลพม่าประกาศระงับการใช้กระแสไฟฟ้าในเขตอุตสาหกรรมและโรงงานในช่วงเวลา 17.00-23.00 น. ตั้งแต่เดือนเมษายน 2555 เพื่อกระจายกระแสไฟฟ้าให้ภาคครัวเรือนใช้

- มาตรการเงินของพม่าอยู่ในช่วงเริ่มต้นการปฏิรูป ธนาคารกลางพม่า (Central Bank of Myanmar : CBM) ประกาศลอยตัวค่าเงินจัตแบบมีการบริหารจัดการ (Managed Float System) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 ซึ่งถือเป็นการปฏิรูปเศรษฐกิจครั้งสำคัญของรัฐบาลพม่า และเป็นปัจจัยสำคัญที่สร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนต่างชาติ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวถือเป็นก้าวแรกในการพัฒนาภาคการเงินของพม่า ซึ่งยังอยู่ในระยะเริ่มต้นและยังต้องการการพัฒนาอีกมาก ดังเห็นได้จากในช่วงที่ผ่านมา CBM ดำเนินมาตรการหลายอย่างเพื่อวางรากฐานการพัฒนาภาคการเงินของพม่า โดยเฉพาะการร่างกฎหมายธนาคารฉบับใหม่ ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการและคาดว่าจะมีผลบังคับใช้ในช่วงปลายปี 2555 ขณะที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) คาดว่าพม่าจะเพิ่มเสถียรภาพให้ค่าเงินจัตได้อย่างเต็มรูปแบบภายในปี 2556 นอกจากนี้ พมากำลังอยู่ระหว่างการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกของประเทศ โดยได้รับความช่วยเหลือจากกลุ่มบริษัทหลักทรัพย์ Daiwa Securities Group และตลาดหลักทรัพย์กรุงโตเกียว (Tokyo Stock Exchange) ซึ่งคาดว่าจะเปิดดำเนินการได้ในปี 2558

สำหรับนักลงทุนไทยที่สนใจเข้าไปลงทุนในพม่าสามารถใช้ประโยชน์จากการเป็น AEC อย่างสมบูรณ์ ซึ่งจะมีส่วนช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของนักลงทุนไทยให้มีความได้เปรียบเหนือคู่แข่งจากประเทศนอกกลุ่ม นอกจากนี้ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการลงทุนในพม่า นักลงทุนไทยควรศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนเพิ่มเติม หรือหาหุ้นส่วนชาวพม่าเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมกับพม่าและเป็นแหล่งข้อมูลเชิงลึก รวมทั้งอาจทำประกันความเสี่ยงด้านการลงทุนเพื่อป้องกันความผันผวนที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งจะช่วยให้การลงทุนในพม่ามีความราบรื่นมากขึ้น